

Zondag 4 mei 2014

Toespraak

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege

Poëziewandeling Lappersfortbos

(uitgesproken door woordvoerder Patrick Verstuyft)

Dames en heren,

Beste natuur- en poëziefhebbers,

*“I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I –
I took the one less travelled by,
And that has made all the difference.”*

Zo eindigt het prachtige en beroemde gedicht *The Road Not Taken* van Robert Frost (1916). De weg naar een oplossing voor een probleem is niet altijd evident en ligt niet altijd bezaaid met rozen. Voor een oplossing heb je een draagvlak nodig, een maatschappelijk draagvlak dat je grondig, met veel geduld en met de inzet van constructieve geesten – zeg maar, mensen van goede wil – bij elkaar moet bouwen.

Voor het Lappersfortbos was dat niet anders, en bij uitbreiding ook niet voor de ruimtelijk bedreigde bossen in Vlaanderen. Soms wordt dat geduld onderweg op de proef gesteld, maar dan komt het er op aan koers te houden, koers Richting Oplossing.

Dames en heren,

Een van de eerste ontmoetingen als nagelnieuwe minister van Leefmilieu en Natuur had minister Schauvliege op 16 september 2009. Jullie kwamen toen met een delegatie van het Lappersfortbos en het Groene Gordel Front samen met vertegenwoordigers van Fabricom de minnelijke schikking toelichten. Bij die gelegenheid zeiden zowel minister Muylers van Ruimtelijke Ordening als minister Schauvliege van Natuur dat ze er alles wilden aan doen om het Vlaamse Regeerakkoord uit te voeren. Dat akkoord zei/zegt: *“We maken ook werk van het in kaart brengen van de zonevreemde bebossing en herbestemmen de bossen waar dat nuttig is en mogelijk is.”*

Elk woord van deze samengestelde zin is belangrijk. Een regeerakkoord is, zoals u weet, als een bijbel voor een regering.

Het inventariseren van de ruimtelijk bedreigde bossen was een heel (technisch) complexe en intensieve opdracht, waar alle belanghebbenden in de open ruimte bij betrokken waren. Toch kon minister Schauvliege in januari van dit jaar haar “Plan van aanpak voor de bescherming van ruimtelijk bedreigde bossen” door de Vlaamse Regering laten goedkeuren. Een plan dat de minister toen ook aan jullie heeft overgemaakt.

Ik vat het samen:

1. Voor 12.493 ha waardevolle zonevreemde bossen komt er:

- Een verscherpte toepassing van de ontheffing > slechts uitzonderlijk zal er nog een ontheffing mogelijk zijn (wordt de laatste drie jaar al toegepast > het aantal ha ontbossing met ontheffing is van gemiddeld 90 ha per jaar (2002-2010) gedaald tot een kleine 40 ha per jaar de jongste drie jaar);

- Een versnelde screening van dit aantal hectare binnen de harde bestemmingen (industrie, wonen,...) zodat kan beslist worden over hoeveel herbestemd zal worden, een taak voor de minister van Ruimtelijke Ordening.

2. Voor alle bossen werd afgesproken

- de ontheffingsregel strikter toe te passen (zie hierboven)
- enkel nog een compensatie toe te laten in natura voor ontbossingen groter dan 3 ha (moet dus direct gecompenseerd worden – maatregel is opgenomen in het nieuwe Natuurdecreet);
- dat een compensatiefactor maal drie (!) wordt gebruikt voor ontbossingen voor waardevol inheems loofbos van Europese dimensie (Europees te beschermen boshabitats in kader van IHD (rem op ontbossing, ook opgenomen in het nieuwe Natuurdecreet)
- een systeem van verhandelbare compensatierechten uit te werken. (voor de nieuwe regering, maar ANB is hier al volop mee bezig in opdracht van de minister).
- dat we iedereen de kans geven om gedragen voorstellen van nieuwe bebossingen mee te realiseren met tussenkomst van het

Bossencompensatiefonds (al drie jaar oproep naar gemeenten en provincies, en nu is ook wettelijk voorzien dat verenigingen en particulieren hieraan kunnen meewerken).

Nu is het de beurt aan het tweede deel van de samengestelde zin voor wat de bossen in de harde bestemmingen betreft. Een werk dat minstens zo complex is, namelijk *'de bossen herbestemmen waar dat nuttig en mogelijk is'*, een kwestie van planologische initiatieven (de administraties ANB en RO zijn hier volop mee bezig).

Aan de hele operatie – het herbestemmen van terreinen – hangt natuurlijk een **prijkaartje**. Een eerste voorzichtige raming voor de meest waardevolle 'zonevreemde bossen' in de bestemmingscategorie 'Wonen' en 'Industrie' kwam uit op een kost van ongeveer **110 miljoen euro**.

Dat neemt niet weg dat ondertussen het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn aankoopbeleid al rekening houdt met de bestemming van de aan te kopen gronden, al was het maar omwille van de kostprijs.

De Europese doelstellingen voor de vogel- en habitatrictlijngebieden zijn daarvoor het kompas. Dat spreekt voor zich, zeker nu ook die andere ingrijpende en fundamentele oefening onder minister Schauvliege gerealiseerd is, nl. de afbakening van 36 Europese Instandhoudingsdoelstellingen. Na meer dan vijf jaar intensief en “ongezien breed” (dixit Natuurpunt) overleg met alle mogelijke betrokkenen – natuurverenigingen, landbouw- en ondernemersorganisaties, overheden en administraties. Samen is alles, stuk per stuk, gebied per gebied, zeer nauwkeurig – van lokaal tot Vlaams niveau – besproken en vastgelegd. Voor die overlegcultuur in Vlaanderen n.a.v. de IHD’s hebben we zelfs vanuit de Europese Commissie complimenten gekregen en wordt het zelfs als voorbeeld aan andere lidstaten meegegeven. Dat mag ook eens gezegd. Bovendien staan we aan de kop van het Europees peloton voor de uitvoering van Europese richtlijnen.

Soms wordt de complexiteit van sommige problemen onderschat.

Dat geldt zeker niet als een excuus, maar het dwingt ons wel tot een

pragmatische, realistische aanpak. Kijk naar het specifieke karakter van Vlaanderen en je weet meteen hoe groot de uitdaging is: dichtbebouwd, dichtbevolkt, geïndustrialiseerd, een logistieke draaischijf, enz. met een schaarse ruimte die we met steeds meer mensen moeten delen. Om u een idee te geven: op 1 januari **2002** telde ons Gewest 5.972.781 inwoners, **tien jaar later** waren we al met ruim 400.000 meer (6.350.765). Of bijna een miljoen meer dan in **1975** (5.527.094). Allemaal Vlamingen met even terechte verwachtingen en dromen.

Het maakt de taak van de overheden om onze samenleving klaar te maken voor de toekomst en voor de generaties na ons, er niet eenvoudiger op. Die uitdaging moeten we niet naar de ander of naar volgende generaties doorschuiven, maar nu samen aangaan. Want het heeft geen zin van alle zijden aan het laken te trekken, als het laken scheurt. Laat ons samen van Vlaanderen een plek maken waar iedereen thuis is, en waar iedereen op wandel- of fietsafstand van bij hem thuis kan genieten van voldoende en toegankelijke natuur en

bos om zich heen. Het nieuwe Natuurdecreet geeft ieder van ons op een gelijke manier die kans, laat ons ze samen grijpen.

Ik dank u.

Woordvoerder Patrick Verstuyft, namens

Joke Schauvliege

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur